

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Autor scenariusza: Olga Lech

Blok tematyczny: Zima w przyrodzie

Scenariusz nr 2

I. Tytuł scenariusza: Jak przygotowuje się przyroda do zimy?

II. Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne.

III. Edukacje (3 wiodące): polonistyczna, matematyczna, przyrodnicza.

IV. Realizowany cel podstawy programowej:

- **Edukacja polonistyczna:**
  - W formie ustnej i pisemnej tworzy kilkudzaniową wypowiedź 1.3a
- **Edukacja matematyczna:**
  - podaje z pamięci iloczynny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia 7.5
- **Edukacja przyrodnicza:**
  - Obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem. 6.1

V. Metody: słowna, oglądowa, czynnościowa.

VI. Środki dydaktyczne:

- **do doświadczenia:** karta badawcza, liście z różnych drzew
- **inne:** rozsypanka literowa, zadanie matematyczne, liście, klej, nożyczki, plastelina, kartka z bloku, model drzewa, zagadki.

VII. Formy zajęć: zbiorowa, grupowa, indywidualna.

WŁĄCZ MYŚLENIE!

VIII. Przebieg zajęć:

- **Część wprowadzająca- warunki wyjściowe.**
  - Każdy uczeń otrzymuje jedną zagadkę; rozwiązanie zagadki zapisuje na kartce, np.:
    - Weź z „ listu” i z „pary” po połowie liter, a otrzymasz w sumie drzewo pospolite.
    - Wiosna w zieleń wplotła białych kwiatów kiście.
Teraz ma korale, a zgubiła liście.
    - W bielutkiej sukience stoi sobie w lesie, jej zielone włosy złoci każda jesień.
    - Jesienią jestem czerwony na wszystkie strony świata.
W słońcu to prawie płonę. Pałą mnie liście czerwone.
    - Gdy jest stary, pień ma gruby.
Dzik nasiona jego lubi.
    - Gra bajecznie śmieszna.
Ot, po prostu trzeba z pierwszych liter wiersza, złożyć nazwę drzewa.
    - Jeśli ma „ka” dodasz w palto się zamieni, które każe moda nosić na jesieni.
    - Ma w swej koronie chyba dla igraszki, przedziwne nasiona, skrzydlate jak ptaszki.
    - Miękkie zielone igły gubi w jesieni, na wiosnę znów się zazieleni.
    - Jedziemy na wakacje bo zakwitły już.....
    - Korona uroczą w zielonych warkoczach.
Chociaż jej wesoło w ciepłych blaskach słońca.
Wszyscy mówią w koło, że stoi płacząca.
    - Drzewo iglaste, drzewo żywiczne
Wysokopienne, podniebne, śliczne.
Zawsze zielone, zima czy wiosna.
Igły ma długie bo to jest.....
- **Zadanie otwarte:**
  - Które drzewo podoba ci się najbardziej i dlaczego?

WŁĄCZ MYŚLENIE!

- **Część warsztatowa:**
  - Na tablicy znajduje się model drzewa z okazami różnych liści. Uczniowie przyglądają się modelowi drzewa, nazywają liście umieszczone na nim. Wymieniają cechy wspólne i różniące poszczególne liście od siebie. Następnie wyszukują liście o podobnych kształtach, porównują, nazywają, tworzą podzbiory podobnych liści.
- **Doświadczenie** (załącznik do scenariusza zajęć)
- **Pytania/zadania/inne czynności utrwalające poznane wiadomości.**
  - Uczniowie wykonują postać z liści. Przyglądają się materiałom (klej, nożyczki, plastelina, liście, kartka z bloku technicznego), proponują sposoby wykonania postaci, planują kolejne etapy pracy i wykonują ludziki z liści, następnie wykonaną postać nakleją na kartkę z bloku technicznego. Każdy uczeń wypowiada się na temat wykonanej pracy, nadaje imię swojemu ludzikowi.
- **Dodatkowe pytania/ zadania/ czynności dla:**
  - **Ucznia zdolnego:** Uczniowie układają trzy zdania na temat: „Jak przyroda przygotowuje się do zimy”
  - **Ucznia dziewięcioletniego:** Uczniowie rozwiązują zadanie:
    - Jaką liczbę zakrył każdy listek?

WŁĄCZ MYŚLENIE!

- **Ucznia wymagającego pomocy:** Przyglądają się narysowanym owocom i liściom, podają nazwę drzewa: KASZTANOWIEC
- **Ucznia ośmioletniego:** Uczniowie układają hasła z rozsypanki literowej:

L	I	P	A
---	---	---	---

B	U	K
---	---	---

J	A	R	Z	Ę	B	I	N	A
---	---	---	---	---	---	---	---	---

M	O	D	R	Z	E	W
---	---	---	---	---	---	---

W	I	E	R	Z	B	A
---	---	---	---	---	---	---

- **Podsumowanie zajęć:**

- Zima wprowadza w przyrodzie wiele zmian; nie tylko zwierzęta szykują się do zimy, ale również rośliny, np.: drzewa gubią liście.

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Załącznik do scenariusza nr 2

I. Temat doświadczenia: Cechy liści.

II. Zakres doświadczenia: Porządkowanie liści według podanego kryterium.

III. Cel doświadczenia: Określenie cech liści.

IV. Miejsce przeprowadzenia doświadczenia: Sala lekcyjna.

V. Hipoteza doświadczenia:

Co dzieje się z liśćmi, kiedy zbliża się zima?

Spodziewane obserwacje i wnioski ucznia:

Liście pochodzące z różnych drzew różnią się od siebie kształtem, kolorem, wielkością. Każdy liść spada z drzewa, to znak, że nadchodzi zima.

VI. Przebieg doświadczenia:

Uczniowie pracują w grupach. Każda grupa otrzymuje zbiór liści i kartę badawczą.

KARTA BADAWCZA

	KSZTAŁT	KOLOR	WIELKOŚĆ
DĄB			
BRZOZA			
TOPOLA			
LIPA			
KASZTANOWIEC			

Następnie segregują liście według kryterium podanego na karcie badawczej. Przyglądają się liściom, dyskutują, segregują liście. Wyniki obserwacji zapisują na karcie badawczej. Przedstawiciele grup prezentują rezultat pracy danej grupy.

VII. Wniosek z przeprowadzonego doświadczenia:

Liście pochodzące z różnych drzew, różnią się kształtem i wielkością. Każdy liść ma inne barwy. Kiedy zbliża się zima, liście spadają z drzew.

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

